

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 161/12
Люксембург, 6 декември 2012 г.

Решение по дело C-152/11
Johann Odar/Baxter Deutschland GmbH

Социален план може да предвижда намаляване на обезщетението при уволнение на работниците в предпенсионна възраст

Ако обаче при изчисляването на това намаляване се вземе предвид възможността за по-ранно пенсиониране поради увреждане, е налице забрана от правото на Съюза дискриминация

Договореният между германското предприятие Baxter и неговия работнически съвет социален план предвижда, че размерът на обезщетението при уволнение на работници по производствени причини зависи по-специално от трудовия им стаж в предприятието (стандартен метод за изчисляване).

За работниците на възраст над 54 години този план обаче предвижда, че размерът на обезщетението се изчислява в зависимост от най-ранната възможна дата, на която те могат да се пенсионират (специален метод). Изплащаното на тези работници обезщетение е по-ниско от обезщетението, което би се получило по стандартния метод, като се има предвид, че първото обезщетение трябва да възлиза поне на половината от последното обезщетение.

На г-н Odar, служител в Baxter в продължение на над тридесет години, е признат статус на лице с тежки увреждания. При прекратяването на трудовото му правоотношение с предприятието, в съответствие със социалния план той получава обезщетение при уволнение.

Тъй като е на повече от 54 години, му е изплатено обезщетение в по-нисък размер от този, който той щеше да има право да претендира, ако не бе надхвърлил тази възраст. Ето защо методът за изчисляване, предвиден в социалния план в случай на уволнение поради производствени причини, представлява разлика в третирането, основана пряко на възрастта.

Освен това социалният план предвижда, че когато работникът има възможност да се пенсионира по-рано поради увреждане, при изчисляването съгласно специалния метод се взема предвид тази дата на по-ранно пенсиониране.

Тъй като счита, че това изчисляване на обезщетението го поставя в по-неблагоприятно положение на основание на неговата възраст и увреждането му, г-н Odar предявява иск срещу Baxter пред Arbeitsgericht München (Съд по трудови спорове, Мюнхен, Германия). Посочената юрисдикция решава да постави на Съда въпрос относно съответствието на евентуалното неравно третиране, произтичащо от социалния план, с правото на Съюза¹, забраняващо основаната на възраст и на увреждане дискриминация.

Със своето решение от днес Съдът констатира, че предвидената от правото на Съюза **забрана на дискриминацията, основана на възраст, допуска уредба на социален план**

¹ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

като разглежданата в настоящия случай, която диференцира изчисляването на обезщетението при уволнение в зависимост от възрастта.

Всъщност тази разлика в третирането може да бъде обоснована от целта да бъде предоставена компенсация за в бъдеще, да се защитят по-младите работници и да се подпомогне тяхната професионална реинтеграция, същевременно отчитайки необходимостта от справедливо разпределяне на ограничените финансови средства на социалния план. Освен това е законосъобразно да се предотврати опасността от изплащане на обезщетение при уволнение на лица, които не търсят нова работа, а ще получават заместващ доход под формата на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Уредба като разглежданата в настоящия случай не изглежда явно неподходяща и не надхвърля изискването за постигането на преследваната цел. В това отношение Съдът подчертава, че социалният план предвижда намаляване на размера на обезщетението при уволнение, но че този размер се променя прогресивно в зависимост от възрастта и трябва да бъде поне равен на половината от размера, получен чрез прилагането на стандартната формула. По-нататък Съдът отбелязва, че разглежданата уредба е плод на договорното съгласие на представителите на работниците и на работодателите, които по този начин са упражнили своето право на колективни преговори, което е признато за основно право. Когато на социалните партньори се възлага задачата да установят равновесие между съответните си интереси, се постига немалка степен на гъвкавост, доколкото всяка от страните има възможност евентуално да прекрати споразумението.

Съдът **обаче** констатира, че предвидената от правото на Съюза **забрана на дискриминацията, основана на увреждане, не допуска уредба като разглежданата, доколкото при прилагането на специалния метод за изчисление на обезщетение с нея се отчита възможността за по-ранно пенсиониране поради увреждане.**

Всъщност това различно третиране на работниците без увреждания и работниците с увреждания пренебрегва както риска, на който са изложени лицата, страдащи от тежко увреждане — за които по принцип е по-трудно да се реинтегрират на пазара на труда, отколкото за работниците без увреждания, — така и факта, че този риск расте с доближаването до пенсионната възраст. Тези лица обаче имат специфични нужди, свързани както със защитата, която изисква тяхното състояние, така и с необходимостта да се предвиди евентуално негово влошаване. Ето защо следва да се има предвид рискът лицата, страдащи от тежко увреждане, да бъдат принудени да задоволяват свързани с тяхното увреждане финансови нужди, които няма как да бъдат избегнати, и/или че с напредването на възрастта тези финансови нужди нарастват.

Оттук следва, че разглежданата уредба, в резултат на която при уволнение по производствени причини на работник с тежки увреждания се изплаща обезщетение, по-ниско от полученото от работник без увреждания, води до прекомерно засягане на законосъобразните интереси на работниците с тежки увреждания. Тази уредба надхвърля необходимото за постигането на преследваните цели на социалната политика.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708